

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Екологічна стандартизація, сертифікація та маркування

спеціальність		обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма		факультет	біотехнологій
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

КОЛЯДА ОЛЬГА ВАСИЛІВНА

Вища освіта – Луцький національний технічний університет, спеціальність 101 «Екологія та охорона навколишнього середовища»

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» спеціальність 162 «Біотехнології та біоінженерія»

Науковий ступінь – кандидат сільськогосподарських наук, 06.01.04 – Агрохімія

Вчене звання – доцент

Досвід роботи – більш 7 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

авторка більше 10 навчально-методичних розробок;

співавторка 6 наукових робіт опублікованих у виданнях, які включені до науко-метричних баз Scopus та/або Web of Science; 20 наукових робіт опублікованих у фахових виданнях України;

учасниця наукових конференцій.

телефон

0969924053,
0995049764

електронна пошта

30995049764@btu.kharkov.ua

дистанційна підтримка

Google Meet
Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів знань щодо загальних положень стандартизаційної та сертифікаційної діяльності в галузі екології, біотехнології, збалансованого природокористування, охорони навколишнього природного середовища, екологічної сертифікації та екологічного маркування продукції.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>Здатність розуміти принципи та нормативно-правові основи екологічної стандартизації в Україні та на міжнародному рівні.</p> <p>Здатність аналізувати систему стандартів у галузі охорони навколишнього природного середовища.</p> <p>Здатність орієнтуватися у вимогах міжнародних стандартів серій ISO 14000 та ISO 9000 у сфері екологічного управління та управління якістю.</p> <p>Здатність характеризувати процедури екологічної сертифікації продукції та підприємств.</p> <p>Здатність аналізувати принципи та види екологічного маркування продукції відповідно до національних і міжнародних вимог.</p>	Програмні результати навчання	<p>Пояснювати структуру державної системи стандартизації та види нормативних документів у сфері охорони довкілля.</p> <p>Характеризувати систему екологічних стандартів у сфері охорони атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунтів та управління відходами.</p> <p>Аналізувати вимоги міжнародних стандартів ISO 14000 та ISO 9000 у контексті екологічного управління.</p> <p>Описувати процедуру екологічної сертифікації продукції та підприємств, зокрема органічної продукції.</p> <p>Розрізняти види екологічного маркування та оцінювати їх значення для забезпечення екологічної безпеки та конкурентоспроможності продукції.</p>
-------------	--	-------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ЕКОЛОГІЧНОЇ СТАНДАРТИЗАЦІЇ

Лекція 1.	Основи екологічної стандартизації. Державна система стандартизації України.	Практичне заняття 1	Види нормативних документів, порядок їх розроблення	Самостійна робота	Метрологія та метрологічна діяльність в Україні. Законодавчо-нормативна база національної системи стандартизації. Стандарти в галузі поводження з промисловими та побутовими відходами. Стандарти з радіаційної безпеки. Система стандартів з безпеки довкілля, праці та життєдіяльності населення. Сертифікація систем якості. Органи державної служби стандартизації України.
Лекція 2.	Система стандартів у галузі охорони навколишнього природного середовища	Практичне заняття 2	Стандарти з охорони атмосферного повітря. Стандарти з якості води та ґрунтів		
Лекція 3.	Міжнародна діяльність в галузі стандартизації навколишнього середовища	Практичне заняття 3	Стандарти серії ISO 14000		
		Практичне заняття 4	Системи управління якістю в стандартах ISO серії 9000		

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ ЕКОЛОГІЧНОЇ СЕРТИФІКАЦІЇ

Лекція 4.	Основи екологічної сертифікації	Практичне заняття 5	Процедура екологічної сертифікації	Самостійна робота	Системи управління якістю та системи екологічного управління. Основні засади підтвердження відповідності систем екологічного управління екологічним вимогам. Життєвий цикл продукту: впливи та переваги. Екологічні критерії на продукцію. Органічна та екологічна сертифікація та маркування: особливості та відмінності. Стандарти в галузі екологічного управління, прийняті в Україні Зелений офіс. Зелений клас.
		Практичне заняття 6	Екологічна сертифікація органічної продукції		
Лекція 5.	Державна та міжнародна система сертифікаційної діяльності	Практичне заняття 7	Екологічна сертифікація підприємств		
		Практичне заняття 8	Аналіз світових систем екологічної сертифікації		
Лекція 6.	Екологічне маркування	Практичне заняття 9	Екологічне маркування продукції		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Білецький Е. В., Янушкевич Д. А., Шайхлісламов З. Р. Управління якістю продукції та послуг. Харків. торгов.-економ. інститут КНТЕУ. Харків : ХТЕІ, 2015. 222 с.
2. Міронова Н. Г., Білецька Г. А. Екологічна стандартизація і сертифікація: навчальний посібник. Львів:Новий Світ 2000, 2020 р. 140 с.
3. Стойко І.І. Стандартизація, сертифікація, метрологія: навч.-метод. посібник. Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя. 2020. 210 с.
4. Хільчевський В. К., Забокрицька М. Р., Кравчинський Р. Л. Екологічна стандартизація та запобігання впливу відходів на довкілля : навч. посібник. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2016. 192 с.

Методичне забезпечення

1. Коляда О.В., Головань Л.В. Стандартизація і сертифікація в екології : конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 101 «Екологія». Харків: РВВ. ДБТУ, 2024. 32 с.
  2. Берзіна С.В., Капотя Д.Ю., Бузан Г.С. Екологічна сертифікація та маркування: методичний довідник. Київ: вид-во Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 114 с.
  3. Вдовенко С. А., Панцирева Г. В. Екологічна стандартизація і сертифікація. Методичні вказівки для виконання практичних робіт та організації самостійної роботи студентами денної форми навчання спеціальності 101 «Екологія» освітнього ступеня «магістр». Вінниця: РВВ ВНАУ, 2017. 48 с.
  4. Сапко О. Ю. Система екологічного управління: конспект лекцій. Одеса, Одеський державний екологічний університет, 2020. 103 с.
- Тимофеева Л. А. Міжнародна стандартизація та сертифікація системи якості: конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2018. 34 с.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D		
60–63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.